

soudu. Podle toho bylo exekučního práva zástavního pro pohledávku vymáhající věřitelky nabyto již dnem 30. září 1921, tudíž v době delší než 60denní před uvalením konkursu na jmění povinné strany.

Čís. 1599.

Nelze knihovně poznamenati »vzdání se nároku na náhradu škody vzešlé dolováním«.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1922, R I 379/22.)

Knihovní soud vyhověl návrhu, by se ve vložce pozemkové knihy poznamenalo vzdání se jakéhokoliv nároku na náhradu škody, jež by mohla vzejíti dolováním na pozemcích, ve vložce té zapsaných. Rekursní soud návrh zamítl v podstatě proto, že listina, na jejímž základě bylo za poznámku žádáno, nevyhovuje náležitostem §§ 26, 27, 31 a 32 knih. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Netřeba se zabývatí otázkou, zda správným jest stěžovatelův názor, dle něhož, má-li býti povolena knihovní poznámka na základě listin, nevyžaduje se, by tyto listiny vzhledem k § 52 knih. zák. vykazovaly náležitosti listin §§ 26, 27 a 32 knih. zák., či opačný názor rekursního soudu. Byloť především zkoumati, zda — nehledíc k formě listiny — lze vůbec poznámku, o níž bylo žádáno, povolití. Otázku tuto nutno zodpověděti záporně. Poznámky, jež se dle knihovního zákona připouštějí, mají dle § 20 knih. zák. účel, by uvedly v patrnost skutkové poměry ohledně práv, do pozemkových knih zapsaných, anebo přivodily určité právní účinky, jež se zakládají buď v knihovním zákoně samém nebo v ustanoveních civilního řádu soudního neb exekučního řádu, nemohou tedy nikdy věcná práva zakládati, měniti nebo rušiti, čímž se odlišují od vkladu a záznamu. V tomto případě bylo žádáno na základě listiny o poznámku »vzdání se nároku na náhradu škody vzešlé dolováním« a nemůže býti pochybnosti o tom, že právní poměr, který z předložené listiny vyplývá, jest poměrem, založeným v právu obligačním, a nehodí se tedy k poznámce knihovní dle §§ 20, 52 a 73 knih. zák. Není-li poznámka, o níž žádáno, po zákonu přípustna, netřeba se vůbec zabývatí otázkou, zda listina vyhovuje zákonným předpisům.

Čís. 1600.

V řízení o zajištění důkazů nelze povolití prozatímní opatření.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1922, R I 381/22.)

Navrhovatelé domáhali se zajištění důkazu soudním ohledáním pachtovních i vlastních budov odpůrců. Poněvadž však doba silných mrazů znemožnila předsevzítí komisi, navrhli žadatelé, by odpůrcům bylo uloženo, by desavadního stavu střech na zpachtovaných objektech, kromě

díry na střeše ve stodole, neměnily, střech těch neopravovali až do příštího roku, který bude od soudu ustanoven k zajištění důkazu, leč že by živelní pohroma vyžadovala opravu střechy. Soud své stolice návrhu vyhověl, rekursní soud jej zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V řízení o zajištění důkazu dle § 384 n. n. c. ř. s. není pro návrh, o němž jde, a pro opatření, jež první soudce na něj učinil, žádného místa. Opatření to dle obsahu svého činí porušení, jež je předmětem prozatímního opatření po rozumu § 382 čís. 5 ex. ř., aniž by však podmínky jeho byly dány, ba navrhovateli, kteří návrh svůj s tohoto hlediska vůbec nečinili, i jen tvrzeny. Nehledě k ostatním předpokladům, chybí zejména podmínka, aby šlo o ohrožení nároku ve smyslu § 381 ex. ř., kde se míní materiální nárok a předpokládá se obava, že by soudní postih neb skutečnický jeho bylo zmařeno neb značně stíženo, kdežto v tomto případě uplatňují navrhovatelé pouze obavu, že by důkaz byl zmařen nebo stížen, v jakém stavu se střecha, o níž jde, nalézá. Rovněž nejde o opatření ve smyslu § 458 c. ř. s., protože nejde o rušenou držbu. Jiných prozatímních opatření, než dle exekučního řádu a tohoto § pak dle speciálních zákonů (na př. patentního), které se sem vztahovati nemohou, platné právo však nezná. Soudce tedy neměl o návrhu na žádané opatření vůbec jednati, nýbrž prostě jej zamítnouti, jako v zákoně nepředvídaný a tudíž nemístný. Skutečně také byla by opatřením tím dotčena práva stran, jichž hájení musí jim samým zůstaveno býti a jež touto cestou rozhodovati nelze. Právě-li navrhovatelé v dovolací stížnosti, že odpůrci, odevzdavše již dne 31. prosince 1921 budovy, o něž jde, jim, nemají práva více jimi disponovati, tedy střechu opravovati, tož ani řečeného opatření soudního potřebí nemají, neboť pak závisí to jen od jejich vůle, zdali odpůrcům opravu připustiti chtějí čili nic, a kdyby tito bez jich svolení se do oprav pustili, je jim k službám žaloba o rušenou držbu a případné prozatímní opatření, nehledě ani k právu svépomoci dle § 344 obč. zák. Oni sice neudávají, nač odpůrce žalovati chtějí, zda na náhradu škody, či na provedení oprav — dle čl. 5 pachtovní smlouvy jest jim vyhrazeno právo po bezvýsledném vyzvání k opravám dáti je provésti a náklady tím vzniklé z kauce si sraziti — ale pak-li jen náhradu škody žádati oprávněni jsou, platí to, co právě řečeno, pak-li však mohou žádati opravy, tu právě je nemožno odpůrcům brániti a ve výkonu jich povinnosti jim překážeti. A to tito také uplatňují, tvrdíce, že se při odevzdání pachtovních předmětů dne 31. prosince 1921 mimo jiné právě i ty které vady na střeše opravití zavázali, v čemž by jim žádané opatření ale naopak zase bránilo. Právní poměr mezi stranami, bez jehož zjištění nelze říci, která strana jest s návrhem svým ohledně připuštění neb nepřipuštění oprav v právu, nemožno však v řízení o zajištění důkazu řešiti.

Čís. 1601.

Poskytnutí dodatečné lhůty k plnění s pohružkou odstoupení od smlouvy (§ 918 obč. zák.) se nevyžaduje, prohlásila-li strana obmeškalá již předem, že nebude plniti.